

Schubertiada Vilabertran

Cosmos Quartet

Miquel Ramos, clarinet

José Vicente Castelló, trompa

Lola Descours, fagot

Joaquín Arrabal, contrabaix

Dimarts 22 d'agost de 2023

20:30 h

JÖRG WIDMANN (1973)

28' Octet (2004)

Intrada

Menuetto

Lied ohne Worte

Intermezzo

Finale

—— PAUSA ——

FRANZ SCHUBERT (1797 — 1828)

60' Octet en fa major, D. 803 (1824)

Adagio – Allegro

Adagio

Allegro vivace – Trio

Tema: Andante. Variationen

Menuetto: Allegretto

Andante molto – Allegro

© David Borrat

LIED THE FUTURE

“La joventut s’estima més ser estimulada que ser instruïda.”

Johann Wolfgang von Goethe

LA PLATAFORMA OBERTA AL TALENT EUROPEU DE LA SCHUBERTÍADA

Lied the Future és el programa de suport a joves talents europeus en l'àmbit de la cançó poètica i de la música de cambra. La Schubertiada reforça així el seu vessant pedagògic, iniciat el 1994 amb el Curs Internacional de Lied i complementat des del 2018 amb l'Acadèmia de la Schubertiada. El programa facilita el **treball continuat amb grans mestres**, **reforça els concerts-debut** en el marc de la Schubertiada i aprofita la capacitat de projecció del festival per ajudar els joves artistes becats a introduir-se en el circuit mitjançant una **xarxa internacional de concerts**.

**Vols donar suport als joves músics
del programa *Lied the Future*?**

Escriu-nos a info@schubertiada.cat

“Lied the Future” és un projecte de l'Associació Franz Schubert,
en col·laboració amb la Fundació Banc Sabadell.

Associació
Franz Schubert

B Sabadell
Fundació

www.schubertiada.cat/ca/lie-the-future

Els octets de Schubert i Widmann, un joc de miralls

Bernat Prat, violí, José Vicente Castelló, trompa, i Victor Medem, director de la Schubertiada, han parlat sobre les dues obres del concert d'avui, l'Octet en fa major, D. 803 de Franz Schubert i l'Octet de Jörg Widman. El text que segueix és una transcripció de la conversa.

Per Bernat Prat, José Vicente Castelló i Victor Medem

Schubert...

A l'època de Haydn i Mozart eren molt habituals els *divertimenti* i les serenates, de vegades amb formacions només de vent i de vegades amb cordes i vent; era música pensada per a l'entreteniment, per amenitzar les reunions socials organitzades a la cort o per nobles. Beethoven revoluciona el gènere amb el seu Septet en mi bemoll major, op. 20 (1800), que ja té una altra dimensió i un altre tipus de desenvolupament; és més ambiciós, fa servir més recursos formals i més moviments, i dona al format un caràcter més intel·lectual.

Òbviament, la màxima referència de l'Octet de Schubert és aquest Septet. Segons sembla, un clarinetista de l'època, Ferdinand Troyer, li va encarregar una obra basada en la peça de Beethoven. La formació que fa servir Schubert és similar a la de Beethoven, l'única diferència és que hi afegeix un segon violí; és, per tant, una obra per a quartet de corda, contrabaix, clarinet, fagot i trompa, una formació amb gran riquesa tímbrica.

Pel que fa al format, Schubert li dona una dimensió encara més gran que Beethoven, fins al punt que alguns moviments tenen un desenvolupament gairebé simfònic, i l'experimentació més gran de l'obra ve per aquí. És una peça purament cambrística però alhora sembla que vulgui fer el gest d'anar a buscar el gran format orquestral, sempre amb aquest joc tímbric tan especial. Schubert el compon al principi de 1824, en un moment en què cerca altres dimensions en la seva música; en aquell mateix període compondria altres dues grans obres de cambra, com són els quartets per a corda núm. 13, "Rosamunda" i núm. 14, "La mort i la donzella".

Sens dubte, l'octet és una obra mestra. Si n'haguéssim de destacar només una part, seria el tema amb variacions, que Schubert basa en el seu *singspiel* *Die Freunde von Salamanka* (al primer moviment també trobem referències al lied *Der Wanderer*). És el que fa créixer l'obra, com succeix també al Septet de Beethoven. Normalment, a l'època, era habitual la seqüència moviment ràpid - moviment lent - *scherzo* - minuet - *finale*. Però ells decideixen posar un tema i variacions després del minuet, i un altre minuet abans del *finale*. Podem concloure que el motor de l'obra és aquest tema i variacions. És un moment molt especial, tant pels intèrprets com pel públic.

També és molt especial l'últim moviment, que es podria orquestrar i seria un moviment d'una de les seves simfonies. Per exemple, al principi del rondó final comencen les cordes, i això podria fer pensar en un quartet de corda, i quan torna a sortir el tema amb tots vuit, d'alguna manera, sembla una orquestra, fa sensació de *tutti*. Però continuem sent un grup de cambra. És bonic que

aquesta formació ens permeti tocar amb molta grandesa sonora i també buscar moments molt petits i molt íntims.

...i Widmann

L'Octet de Schubert és una obra coneguda pel públic, però l'Octet de Jörg Widmann és una novetat, una estrena a Catalunya; es tracta d'una partitura de la qual el mateix compositor diu que és un reflex de l'obra de Schubert, s'hi emmiralla.

Hi ha un precedent de l'obra de Widmann: Hindemith va escriure un octet on pren també com a referència aquest mirall, amb la diferència que la seva formació té dues violes, segurament per fer-lo més fosc; és una obra de postguerra, molt complexa des del punt de vista formal i harmònic. És curiós observar com en Widmann ens trobem una cosa totalment diferent: ell explota al màxim possible tots els recursos tímbrics partint d'una obra que és bàsicament tonal. La sensació que tenim és que té moltes referències tonals, derivacions tímbriques i harmòniques —fins i tot jugant amb quarts de to, amb dissonàncies molt contrastades i amb registres molt extrems dels instruments—, però sempre acaba arribant a llocs en comú purament tonals.

Des del punt de vista de l'*ensemble*, és una obra extremadament difícil, que pràcticament porta tots els instrumentistes al límit. La trompa, per exemple, està fent totes les dinàmiques possibles en el registre més agut però també en el registre més greu. La part del contrabaix també és extremadament complicada. No obstant això, malgrat que és una feinada preparar-la i arribar al dia del concert amb prou garanties, és una composició que es gaudeix molt quan es toca. És un repte que té la seva recompensa. El que més ens ha sorprès com a intèrprets és l'originalitat tímbrica, és magistral! Crea sonoritats que, fins i tot escoltant-les, no saps com s'estan fent o d'on venen.

L'Octet de Widmann és una obra molt honesta, que reflecteix la seva personalitat: Widmann és una persona molt normal. Quan crea un efecte sonor no ho fa amb pedanteria ni d'una manera ostentosa. Fa una música que comunica i té la seva profunditat, no és un músic pretensios.

És bonic veure que de la mateixa manera que Schubert es va inspirar en Beethoven per crear l'Octet, Widmann s'ha inspirat en Schubert per poder continuar. És molt inspirador veure aquestes connexions, com s'intenta fer alguna cosa moderna però sempre tenint en compte el passat. I l'anècdota és que el de Schubert el va encarregar un clarinetista i Widmann és un clarinetista que se l'encarrega a ell mateix.

Cosmos Quartet

Helena Satué i Bernat Prat, violins

Lara Fernández, viola | Oriol Prat, violoncel

Malgrat la seva joventut, el Cosmos Quartet, nascut el 2014, gaudeix d'un ampli reconeixement. El 2018 va obtenir els primers premis en els concursos Irene Steels-Wilsing Foundation Competition de Heidelberg i Música de Cambra BBVA Montserrat Alavedra, entre d'altres. El grup ha estat convidat a participar a l'Streichquartettfest de Heidelberg, l'Auditori de Barcelona, la Schubertiada, la Quinzena Musical Donostiarra, el Palau de la Música Catalana, el Wigmore Hall de Londres, el Gent Festival van Vlaanderen a Bèlgica, el Festival Pau Casals, el Festival de Torroella de Montgrí i l'East Neuk Festival a Escòcia. Des de la temporada 2021-22 i al llarg de tres temporades són quartet resident al Palau de la Música Catalana, on interpretaran un cicle dedicat a Robert Schumann, Johannes Brahms i Anton Webern. El quartet toca amb instruments construïts ex profeso pel prestigiós lutier barceloní David Bagué.

Aquest és el sisè concert del Cosmos Quartet a la Schubertiada; hi va debutar l'any 2018.

Miquel Ramos Salvadó, clarinet

És integrant del quintet de vent Azahar Ensemble, amb qui ha actuat en sales com l'Elbphilharmonie d'Hamburg, la Musikverein de Viena, la Philharmonie de Berlín i el Mozarteum de Salzburg, així com en els principals festivals del panorama europeu. Des de l'any 2012 és membre del projecte musical europeu Spira Mirabilis. Col·labora regularment com a solista amb orquestres com la Tonhalle-Orchester de Zúric, la Luzerner Sinfonieorchester, la Bergen Philharmonic o l'Orquestra del Gran Teatre del Liceu. Actualment es troba en període de prova com a clarinet co-principal amb la BBC Symphony Orchestra i com a clarinet principal amb la Royal Liverpool Philharmonic Orchestra. És convidat regularment com a docent a orquestres com la Jove Orquestra Nacional de Catalunya i la Joven Orquestra Nacional de España. Paral·lelament, ha exercit com a professor de quintet de vent al Conservatori Superior de Música d'Aragó.

Debuta a la Schubertiada.

José Vicente Castelló, trompa

Nascut a Alacant, és un dels trompistes més reconeguts de la seva generació a Europa. Va estudiar amb Radovan Vlatkovic a l'Escuela Superior de Música Reina Sofia de Madrid. Paral·lelament als seus estudis musicals, va estudiar Filologia Hispànica a la Universitat d'Alacant. Avalen la seva trajectòria premis internacionals com el Bärenreiter Preis en el concurs ARD de Munic i una menció honorífica a la Prague Spring Music Competition. Sota la tutela de Claudio Abbado va ser primer trompa de la Gustav Mahler Jugendorchester i de l'Orchestra Mozart de Bolonya, a més de membre de l'Orquestra del Festival de Lucerna. Col·labora com a primer trompa amb algunes de les millors orquestres d'Europa. En l'actualitat compagina la seva activitat artística com a primer trompa a la Mahler Chamber Orchestra amb la docència en la Musik-hochschule de Freiburg a Alemanya.

Aquest és el segon concert de José Vicente Castelló a la Schubertiada; hi va debutar l'any 2022.

Lola Descours, fagot

Premiada al prestigiós Concurs Txaikovski el 2019, Lola Descours s'ha situat com un dels músics amb més talent de la seva generació. Actualment, és fagot solista a l'Orquestra Filharmònica de Rotterdam sota la direcció principal de Lahav Shani. És convidada regularment per orquestres de renom mundial com la del Concertgebouw d'Amsterdam, la Mahler Chamber Orchestra, la Filharmònica de Londres o la Simfònica de Bamberg, amb les quals ha actuat en els millors escenaris del món. Interessada en expandir constantment els seus límits artístics i les seves fonts d'inspiració, ha actuat en nombrosos festivals arreu del món. El 2018 va fundar el Cocteau Trio amb el clarinetista Renaud Guy-Rousseau i l'oboïsta Ilyes Boufadden, i més recentment, el Trio ABC amb l'acordionista Elodie Soulard i el contrabaixista Ulysse Vigreux.

Debuta a la Schubertiada.

Joaquín Arrabal, contrabaix

Antic alumne de l'Escuela Superior de Música Reina Sofia, on el mes de juny de 2012 va rebre de mans de Sa Majestat la Reina la Menció d'alumne més excel·lent de la seva promoció. També ha estat guardonat dins del cicle de concerts "El primer Palau" i amb el Primer Premi a l'edició XX del Certamen "Pedro Bote" de Villafranca de los Barros. Ha estat membre de la JONDE, l'EUYO i la Gustav Mahler Jugendorchester, i participant a festivals com el Festival Pau Casals de Prades, el Festival Turina de Sevilla o el Festival de Música de Santander entre d'altres. Ha col·laborat amb orquestres professionals com la Mahler Chamber Orchestra, Utopía, l'Orquestra Nacional de España, l'Orquestra Filarmònica de Santiago o l'Orquestra Sinfònica de Castilla y León, entre d'altres. Actualment és solista de contrabaixos a l'Orquestra del Gran Teatre del Liceu, membre de Music/Eterna i professor al Conservatori del Liceu.

Aquest és el segon concert de Joaquín Arrabal a la Schubertiada; hi va debutar l'any 2018.

   www.schubertiada.cat

Col·laborador principal

Amb el suport de

Organitzat per

 Sabadell
Fundació

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Associació
Franz Schubert

SCHUBERTIADE

SCHWARZENBERG

del 15 al 23 de juny 2024
del 24 d'agost a l'1 de setembre

HOHENEMS

del 27 d'abril a l'1 de maig 2024
de l'11 al 14 de juliol / del 2 al 6 d'octubre

RECITALS DE LIED - RECITALS DE PIANO - CONCERTS DE CAMBRA

Louise Alder, Leif Ove Andsnes, Apollon Musagète Quartett, Ilker Arcayürek, Aris Quartett, Armida Quartett, Michael Barenboim, Elena Bashkirova, Andreas Bauer Kanabas, Belcea Quartet, Guillaume Bellom, Kristian Bezuidenhout, Ian Bostridge, Ammiel Bushakevitz, Gautier Capuçon, Renaud Capuçon, Gérard Caussé, Bertrand Chamayou, Guillaume Chilleme, Martina Consonni, Michela Sara De Nuccio, Helmut Deutsch, Karel Dohnal, Julius Drake, Elias String Quartet, Christoph Eß, Till Fellner, Jeremias Fliedl, Tomáš Františ, David Fray, Josef Gilgenreiner, Matthias Goerne, Filippo Gorini, Patrick Grahl, Raphaela Gromes, Julia Hagen, Hagen Quartett, Viviane Hagner, Marc-André Hamelin, Daniel Heide, Nikola Hillebrand, Hartmut Höll, Gerold Huber, Sarah Jégou-Sageman, Dag Jensen, Jerusalem Quartet, Victor Julien-Laferrrière, Adam Laloum, Sharon Kam, Christiane Karg, Julia Kleiter, Katharina Konradi, Harriet Krijgh, Konstantin Krimmel, Adrien La Marca, Dejan Lazić, Elisabeth Leonskaja, Paul Lewis, Niklas Liepe, Mandelring Quartett, Malcolm Martineau, Sabine Meyer, Joseph Middleton, Minetti Quartett, Benedict Mitterbauer, Martin Mitterutzner, Nils Mönkemeyer, Daniel Müller-Schott, Oberon Trio, Anne Sofie von Otter, Pavel Haas Quartett, Mauro Peter, Jan Petryka, Francesco Piemontesi, Alois Posch, Christoph Prégardien, Quartetto di Cremona, Quatuor Modigliani, Sophie Rennert, Petr Ries, Fatma Said, Andrè Schuen, Schumann Quartett, Golda Schultz, Baiba Skride, Lauma Skride, Kian Soltani, Alexey Stadler, David Steffens, Knut Sundquist, Yaara Tal & Andreas Groethuysen, Emmanuel Tjeknavorian, Maren Ulrich, Přemysl Vojta, Jonathan Ware, William Youn, Christian Zacharias, Georg Zeppenfeld

Informació i venda d'entrades

Schubertiade GmbH, P. O. Box 100, 6845 Hohenems, Austria

Tel +43/(0)5576/72091, Email: info@schubertiade.at

www.schubertiade.at

Schubertíada

31a edició

Estimaràs la música

La Schubertíada, compromesa amb la sostenibilitat.

Amb el suport de Fundació Caixa d'Enginyers.

La Schubertíada és un festival que promou la gran tradició de la música clàssica, però a l'hora és una entitat centrada en la joventut i en les preocupacions socials dels nostres temps. És per això que vol promoure una nova cultura sostenible i sensible amb la situació climàtica actual. Això comporta la introducció de criteris de sostenibilitat en totes les activitats i pràctiques quotidianes del festival, fomentar els hàbits sostenibles entre el personal i informar tots els usuaris del festival dels beneficis que això suposa.

La Schubertíada col·labora amb el segell *Biosphere Certified 2023*, un certificat que reconeix les bones pràctiques que garanteixen la sostenibilitat i aposten per una gestió responsable i respectuosa amb el medi ambient i el retorn social. A mig termini, la Schubertíada té com a objectiu adquirir la categoria "Green Festival", promoguda per la European Festival Association.

Caixa d'Enginyers

AGRAÏMENTS

Col·laborador principal

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Amb l'ajut de

Diputació de Girona

Ajuntament de Figueres
www.figueres.cat

Castelló d'Empúries

Ajuntament de Vilabertran

Amb el patrocini de

Caixa d'Enginyers

Damm
Fundació

Gràcies a

Audi

Autopodium
Girona · Olot · Figueres · Lloret de Mar

CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ

AVINYONET DE
PUIGVENTÓS
AJUNTAMENT

Mitjà col·laborador

Col·laboradors institucionals

En col·laboració amb

Bisbat de Girona · Liederabend · Nord Produccions i Events · Parròquia de Santa Maria de Vilabertran

Partners internacionals

Liedzentrum Heidelberg · Schubertiade · Der Lyrische Salon Weimar

Organitza

Associació
Franz Schubert